

अंकुशग्रहं अंकुशेन निगृह्णाति तं परिगृह्य वर्जयित्वा परिवर्जने ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ बुद्धिपर्येषणं बुद्धेः साकल्येन संग्रहणं ॥ १८ ॥ यथार्हतीर्थे यथायोग्यपात्रे प्रतिपादनाय दानाय ॥ १९ ॥ दत्तिवर्त
कुंजरस्येव संग्रामे परिगृह्यांकुशग्रहं ॥ ब्राह्मणैर्विप्रहीनस्य क्षत्रस्य क्षीयते बलं ॥ १५ ॥ ब्राह्मण्यनुपमादृष्टिः क्षात्रमप्रतिमं बलं ॥ तौ यदा चरतः सार्धं तदालोकः प्र
सीदति ॥ १६ ॥ यथा हि सुमहानग्निः कक्षदहति सानिलः ॥ तथा दहति राजन्यो ब्राह्मणेन समं रिपुं ॥ १७ ॥ ब्राह्मणेष्वेव मेधावी बुद्धिपर्येषणं चरेत् ॥ अलब्धस्य च ला
भाय लब्धस्य परिवृद्धये ॥ १८ ॥ अलब्धलाभाय च लब्धवृद्धये यथार्हतीर्थं प्रतिपादनाय ॥ यशस्विनं वेदविदं विपश्चितं बहुश्रुतं ब्राह्मणमेव वासय ॥ १९ ॥ ब्रा
ह्मणे पूतमावृत्तिस्तवनित्यं युधिष्ठिर ॥ तेन ते सर्वलोकेषु दीप्यते प्रथितं यशः ॥ २० ॥ वैशंपायन उवाच ततस्ते ब्राह्मणाः सर्वे वक्रं दालभ्य मपूजयन् ॥ युधि
ष्ठिरे स्तूयमाने भूयः सुमनसोऽभवन् ॥ २१ ॥ द्वैपायनो नारदश्च जामदग्न्यः पृथुश्रवाः ॥ इंद्रद्युम्नो भालुकिश्च रुतचेताः सहस्रपात् ॥ २२ ॥ कर्णश्च वाश्च मुंजश्च लव
णाश्च काश्यपः ॥ हारीतः स्थूणकर्णश्च अग्निवेश्यो यशौनकः ॥ २३ ॥ रुतवाक् सुवाक् कैवबृहदश्वो विभावसुः ॥ ऊर्ध्वरेता वृषामित्रः सुहोत्रो होत्रवाहनः ॥ २४ ॥
एते चान्ये च बहवो ब्राह्मणाः संशितव्रताः ॥ अजातशत्रुमानर्चुः पुरंदरमिव र्षयः ॥ २५ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि अर्जुनाभिगमनपर्वणि द्वैतवनप्र
वेशेषोऽष्टोऽध्यायः ॥ २६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ वैशंपायन उवाच ततो वनगताः पार्थाः सायाङ्गे सह कृष्णया ॥ उपविष्टाः कथाश्च क्रुर्दुःखशोकपरा
यणाः ॥ १ ॥ प्रिया च दर्शनीया च पंडिता च पतिव्रता ॥ अथ कृष्णा धर्मराजमिदं वचनमब्रवीत् ॥ २ ॥ द्रौपद्युवाच न नूनं तस्य पापस्य दुःखमस्मा सुकिं
चन ॥ विद्यते धार्तराष्ट्रस्य नृशंसस्य दुरात्मनः ॥ ३ ॥ यस्त्वां राजन्मया सार्धं मजिनैः प्रतिवासितं ॥ वनं प्रस्थाप्य दुष्टात्मानान्वतप्यत दुर्मतिः ॥ ४ ॥ आयसंह
दयं नूनं तस्य दुष्कृतकर्मणः ॥ यस्त्वां धर्मपरं श्रेष्ठं रूक्षाण्यश्रावयत्तदा ॥ ५ ॥ सुखोचितमदुःखार्हं दुरात्मा स सुहृद्गणः ॥ ईदृशं दुःखमानीय मोदते पापपूरुषः ॥ ६ ॥
चतुर्णामेव पापानामस्रं न पतितं तदा ॥ त्वयि भारत निष्क्रान्ते वनायाजिनवाससि ॥ ७ ॥ दुर्योधनस्य कर्णस्य शकुनेश्च दुरात्मनः ॥ दुर्भ्रातुस्तस्य चोग्रस्य राजन्
दुःशासनस्य च ॥ ८ ॥ इतरेषां तु सर्वेषां कुरूणां कुरुसत्तम ॥ दुःखेनाभिपरीतानां नेत्रेभ्यः प्रापत जलं ॥ ९ ॥

नं ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंटीये भारतभावदीपेषोऽष्टोऽध्यायः ॥ २६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ तत इति इतोऽध्यायद्वयस्य तात्पर्यं सुशीलापित्रीधर्मत्याजयतिकि
मुतेतरेति ॥ १ ॥ २ ॥ अस्मा सुदुःखितेष्विति शेषः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ आनीय प्रापय्य ॥ ६ ॥ अस्रं नेत्रजलं ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥